

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

24 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte

judcători

Timofti Vladimir

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor

judcând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta și de către avocatul Fediuc Valentin în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 22 martie 2019 și a deciziei Colegiului penal a Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2019, în cauza penală în privința lui

Motricală Petru XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.03.2018 - 22.03.2019;

Instanța de apel: 18.04.2019 - 26.06.2019;

Instanța de recurs: 16.08.2019 - 24.03.2020.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 22 martie 2019, Motricală Petru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită inculpatului a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 4 ani.

Cheltuielile judiciare în sumă de 1 398 de lei au fost trecute în contul statului.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat, în fapt, că Motricală Petru, la 24 iunie 2017, aproximativ la ora 13:00, aflându-se în gospodăria XXXXX situată în XXXXX, și observând-o pe fiica acesteia, XXXXX, născută în anul XXXXX, fiind în stare de ebrietate alcoolică, urmărind scopul satisfacerii sale sexuale, profitând de imposibilitatea XXXXX de a-și exprima voința din cauza XXXXX de care suferă ultima, intenționat, prin aplicarea constrângerii

psihice și fizice a condus-o forțat în casa părintească a ultimei din gospodăria XXXXX, unde el, profitând la fel de imposibilitatea acesteia de a se apăra din cauza constrângerii fizice malformate, contrar voinței XXXXX, a întreținut cu ultima un raport sexual în formă obișnuită în mod forțat.

Prima instanță a încadrat aceste acțiuni ale inculpatului Motricală Petru în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi: „*raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și psihică, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința*”.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, și să se încaseze în beneficiul statului, din contul inculpatului, cheltuielile judiciare în sumă de 1 398 de lei, suportate de stat pentru efectuarea expertizelor judiciare.

3.1 În argumentarea apelului, cu referire la pedeapsa stabilită inculpatului, a invocat că la individualizarea pedepsei, prima instanță nu a ținut cont de toate împrejurările în care a fost comisă fapta infracțională și de persoana inculpatului, care nu este la prima abatere de ordin penal, însă nu a făcut concluziile necesare, nu a pășit pe calea corijării și iarăși a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, cu intenție.

A menționat și că prima instanță nu a luat în considerare faptul că inculpatul a comis infracțiunea în stare de ebrietate alcoolică, ceea ce în conformitate cu art. 77 alin. (1) lit. j) Cod penal, constituie o circumstanță agravantă.

A evidențiat că inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția, manifestând o lipsă de căință și indiferență atât față de victimă, care este o persoană cu XXXXX, cât și față de consecințele infracțiunii.

Astfel, a considerat că pedeapsa stabilită inculpatului este prea blândă și contravine prevederilor art. 2 alin. (1) Cod penal.

A indicat că ținând cont de prevederile art. 61 și 75 Cod penal, realizarea scopurilor pedepsei penale și corijarea inculpatului este posibilă doar prin izolarea acestuia de societate.

A arătat că prima instanță nu și-a motivat soluția privind suspendarea condiționată a executării pedepsei, cu atât mai mult că o atare soluție nu va duce la formarea de către inculpat a unei atitudini pozitive față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, precum și nu va contribui la prevenirea săvârșirii unor noi infracțiuni similare.

3.2 În continuare, cu referire la cheltuielile judiciare, a invocat că, conform art. 228 alin. (1) Cod de procedură penală, în modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate inclusiv cheltuielile judiciare suportate de către experți, iar art. 228 alin. (5) Cod de procedură penală prevede că aceste cheltuieli vor fi recuperate la cerere în baza unei hotărâri a organului de urmărire penală sau a instanței în mărimea stabilită de legislația în vigoare.

A notat că art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, prevede situațiile când instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, iar art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală – situația când instanța de judecată

poate elibera condamnatul de plata acestor cheltuieli, și anume atunci când plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea condamnatului.

A afirmat că soluția primei instanțe ce ține de cheltuielile judiciare contravine prevederilor art. 228 alin. (5) Cod de procedură penală, luându-se în considerare mărimea acestor cheltuieli, circumstanțele excepționale ale cazului, persoana inculpatului și situația lui materială, precum și caracterul infracțiunii săvârșite.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2019, a fost respins ca nefondat apelul și menținută sentința fără modificări.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a concluzionat că prima instanță corect a reținut faptele, circumstanțele cauzei și vinovăția inculpatului.

În ceea ce privește pedeapsa stabilită inculpatului, instanța de apel a indicat că în contradicție cu cele invocate de acuzare, prima instanță corect s-a condus de prevederile art. 75 Cod penal, pedeapsa stabilită fiind una corectă, echitabilă și legală.

Astfel, instanța de apel a menționat că prima instanță a argumentat suficient de convingător necesitatea suspendării condiționate a executării pedepsei, având în vedere că inculpatul anterior nu a fost condamnat, iar argumentul acuzării precum că inculpatul s-a aflat anterior în conflict cu legea nu poate fi reținut, deoarece prin sentința Judecătorei Strășeni (sediul Călărași) din 14 februarie 2018, a fost încetat procesul penal în privința inculpatului, intentat în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, din motivul împăcării părților.

Aici, instanța de apel a făcut trimitere și la caracteristica eliberată de administrația publică locală, din care rezultă că inculpatul se caracterizează pozitiv, anterior nu a comis infracțiuni și nu a încălcat ordinea publică, iar în familie are un comportament cuviincios, nefiind agresiv.

Instanța de apel a relevat că, condamnarea inculpatului cu executarea reală a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani ar crea repulsie, cauzând noi suferințe inculpatului și nu va putea atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, ci va genera dispreț față de pedeapsa aplicată și va înjosi demnitatea inculpatului.

Instanța de apel a punctat că prima instanță just a constatat întrunirea cumulativă a tuturor condițiilor prevăzute de art. 90 Cod penal, în baza cărora poate fi justificată legalitatea adoptării sentinței și stabilirii perioadei de probațiune de 4 ani, contraargumentele acuzării în această privință fiind declarative.

Astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță în limitele legii i-a oferit inculpatului o șansă de a se reabilita față de societate pentru fapta comisă, urmând ca pe durata perioadei de probațiune, cât și ulterior, acesta să nu săvârșească o nouă infracțiune și, prin comportament exemplar și muncă cinstită, să îndreptățească încrederea acordată de instanță.

În ceea ce privește cheltuielile judiciare, instanța de apel a notat că în speță, cheltuielile pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 1 398 lei au fost

suportate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului, acestea fiind trecute în contul statului.

Instanța de apel a observat că în conformitate cu art. 228 alin. (4) Cod de procedură penală, expertul are dreptul la recompensă pentru executarea obligațiilor, afară de cazurile când le-a executat în cadrul unei însărcinări de serviciu.

În context, instanța de apel a specificat că acuzarea nu a dovedit că, cheltuielile în sumă de 1 398 de lei au fost suportate în afara unei însărcinări de serviciu.

De altfel, instanța de apel a menționat că ordonator al expertizelor vizate a fost anume organul de urmărire penală, care are obligația pozitivă de a acționa în vederea descoperirii infracțiunilor, iar legislația procesuală penală nu prevede în mod expres suportarea de către inculpat a cheltuielilor legate de efectuarea expertizelor judiciare.

5. Decizia instanței de apel a fost contestată în termen cu recurs ordinar de către **procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta**, acesta invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală și solicitând casarea deciziei în partea individualizării pedepsei și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

5.1 În argumentarea recursului, cu referire la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, procurorul a susținut că instanța de apel nu a indicat temeiurile ce au dus la respingerea apelului declarat de acuzare și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea ce ține de individualizarea pedepsei stabilite inculpatului.

5.2 Cu referire la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, procurorul a reiterat argumentele prezentate în instanța de apel.

Suplimentar, a indicat că infracțiunile ce țin de viața sexuală au o profundă semnificație antisocială, generând repercusiuni deosebit de dăunătoare pe plan social și periclitând desfășurarea normală a vieții sexuale a persoanelor.

A declarat că pericolul social al infracțiunii de viol constă în depravarea morală și marcarea profundă a victimei violului.

A subliniat că pedeapsa trebuie să impună infractorului lipsuri și restricții proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și să fie suficientă pentru restabilirea echității sociale, astfel încât corectarea și reeducarea inculpatului poate avea loc numai în condiții mai severe.

A afirmat că, condamnarea inculpatului cu executarea reală a pedepsei sub formă de închisoare va avea ca efect nu osânda inculpatului, după cum greșit a reținut instanța de apel, ci o reacție penală adecvată împotriva infracțiunilor de viol.

Consideră că, concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei sunt eronate și neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii și pedepsei penale.

6. Avocatul Fediuc Valentin în numele inculpatului a depus referință asupra recursului declarat de procuror, pledând pentru admiterea acestuia din alte motive decât cele invocate, casarea deciziei instanței de apel și sentinței primei instanțe, precum și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal.

7. Decizia instanței de apel a fost contestată în termen cu recurs ordinar și de către **avocatul Fediuc Valentin în numele inculpatului Motricală Petru**, acesta invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 2) și 8) Cod de procedură penală și solicitând casarea deciziei instanței de apel și sentinței primei instanțe, precum și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal.

7.1 În argumentarea recursului, cu referire la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, avocatul în numele inculpatului a susținut că la materialele cauzei este anexată copia sentinței Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 14 februarie 2018, prin care a fost încetat procesul penal în privința inculpatului, intentat în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, din motivul împăcării părților.

A remarcat că în condițiile în care același judecător a examinat în primă instanță atât cauza nominalizată, cât și prezenta cauză, iar faptele care au determinat tragerea la răspundere penală a inculpatului în baza art. 179 alin. (2) Cod penal au fost o continuitate a faptelor ce constituie obiect de examinare în prezenta cauză, rezultă că același judecător a stabilit de 2 ori circumstanțele cauzei și s-a expus asupra vinovăției inculpatului.

Astfel, în temeiul art. 33 alin. (2) pct. 5) și 6) Cod de procedură penală, consideră că judecătorul respectiv nu putea participa la judecarea prezentei cauze, nefiind întrunite condițiile unei instanțe imparțiale.

7.2 Cu referire la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, avocatul în numele inculpatului a afirmat că instanțele ierarhic inferioare și-au format convingerea privind vinovăția inculpatului în baza probelor acuzării, deși acestea sunt contradictorii.

7.3 În altă ordine de idei, cu referire la faptul că inculpatul nu a folosit calea apelului, avocatul în numele inculpatului a explicat că acesta nu a înțeles pe deplin efectele sentinței de condamnare, deoarece nu a beneficiat în deplină măsură de exercitarea dreptului de apărare, aspect care impune aplicarea directă a prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului.

8. Judecând recursurile declarate, pe baza materialului din dosarul cauzei și a motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse, cu menținerea deciziei instanței de apel, din următoarele raționamente.

În conformitate cu art. 424 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală stipulează că judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Colegiul penal lărgit decelează că soluția respectivă se adoptă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Recursul este inadmisibil atunci când se exercită împotriva unei hotărâri nesuscetibile de recurs ori se declară de către persoane care nu sunt titulari ai dreptului de recurs sau cu depășirea limitelor legale în care se poate declara recurs de către diferiți titulari.

8.1 Cu referire la recursul declarat de **avocatul Fediuc Valentin în numele inculpatului Motricală Petru**, Colegiul penal lărgit reține următoarele.

Din materialele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că sentința integrală a Judecătorei Strășeni (sediul Călărași) din 22 martie 2019, prin care inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, a fost pronunțată în prezența inculpatului și apărătorului său, avocatului Diaconov Vladimir, cărora le-a fost explicat modul și termenul de atac al sentinței (f.d. 166), fiindu-le, totodată, înmănată contra semnătură și câte o copie a sentinței, fapt ce se confirmă prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d. 171).

Drept urmare, în conformitate cu art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel împotriva sentinței a expirat la data de 08 aprilie 2019, or zilele de 06-07 aprilie 2019 au fost nelucrătoare.

Însă inculpatul, deși a recepționat o copie a sentinței și a cunoscut modul și termenul de atac al acesteia, nu și-a valorificat dreptul de a o contesta cu apel nici în termenul prevăzut de art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, și nici ulterior, cu o eventuală solicitare de repunere în termen a apelului, sentința fiind contestată cu apel doar de către procuror.

Conform art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația.

Așadar, având în vedere că prin decizia instanței de apel, inculpatului nu i s-a înrăutățit situația, acesta nu este în drept să o conteste cu recurs ordinar, din care motiv instanța de recurs nu va supune examinării legalitatea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare prin prisma argumentelor invocate de apărare.

Iar, în ceea ce vizează argumentul apărării precum că inculpatul nu a înțeles pe deplin efectele sentinței de condamnare, deoarece nu a beneficiat în deplină măsură de exercitarea dreptului de apărare, aspect care ar impune aplicarea

directă a prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, Colegiul penal lărgit reține următoarele.

Art. 6 § (3) lit. c) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului consacră dreptul la o asistență judiciară care trebuie să fie „concretă și efectivă”. Or, simpla prezență a unui avocat nu este suficientă pentru a asigura eficiența acestei asistențe.

Totuși, statul contractant nu poate fi considerat răspunzător pentru toate deficiențele unui avocat (Lagerblom împotriva Suediei din 14 ianuarie 2003, pct. 56). Datorită independenței baroului în raport cu statul, conduita apărării revine în esență inculpatului și avocatului acestuia, ceea ce înseamnă că statul contractant nu are obligația de a interveni decât în cazul în care este evidentă incapacitatea avocatului din oficiu de a oferi o asistență efectivă sau în cazul în care este informat suficient cu privire la aceasta în altă manieră (*Daud împotriva Portugaliei din 21 aprilie 1998, pct. 38*).

Iar în speță, apărarea nu a prezentat niciun motiv concret și rezonabil care ar determina instanța de recurs să considere că la etapa judecării cauzei de către prima instanță, avocatul inculpatului era incapabil să-i ofere inculpatului o asistență efectivă.

Mai mult ca atât, Colegiul penal lărgit reiterează că deși în apel inculpatul a fost asistat de același avocat ca și în instanța de recurs, apărarea nu a declarat apel cu o eventuală solicitare de repunere în termen a apelului, cu toate că din perspectiva apărării, lipsa unei asistențe efective a inculpatului în prima instanță putea fi considerată un motiv întemeiat al întârzierii apelului.

Din considerentele expuse *supra*, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că recursul declarat de avocatul Fediuc Valentin în numele inculpatului Motricală Petru urmează a fi respins ca inadmisibil, din motiv că nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale, și anume a condiției de folosire a căii apelului.

8.2 Cu referire la recursul declarat de **procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta**, Colegiul penal lărgit reține următoarele.

Art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocat de procuror, prevede ipoteza când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*.

Art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, la fel invocat de procuror, prevede ipoteza când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Având în vedere argumentele recursului, Colegiul penal lărgit conchide că sub aspectul acestor temeuri de casare, procurorul consideră că instanțele ierarhic inferioare neîntemeiat i-au stabilit inculpatului o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării acesteia în temeiul art. 90 Cod penal.

Raportând însă argumentele invocate la circumstanțele speței, Colegiul penal lărgit relevă că aceste temeuri nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de procuror.

Analizând partea descriptivă a deciziei contestate, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a constatat și a apreciat corect circumstanțele de fapt și de drept la stabilirea pedepsei inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiile de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75-78 și 90 Cod penal.

Conform art. 7 alin. (1) Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Art. 75 alin. (1) Cod penal stipulează că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, analizând în ansamblu totalitatea probelor administrate și cercetate în cadrul întregului proces penal, Colegiul penal lărgit consideră că instanțele ierarhic inferioare corect au conchis că vinovăția inculpatului este pe deplin dovedită și acțiunile lui just au fost încadrate în baza art. 171 alin. (1) Cod penal.

Iar, pornind de la prevederile art. 171 alin. (1) Cod penal, instanțele ierarhic inferioare corect au stabilit limitele de pedeapsă aplicabile, și anume: limita minimă – 3 ani de închisoare și limita maximă – 5 ani de închisoare.

Totodată, se impune mențiunea că prima instanță i-a stabilit inculpatului pedeapsa la limita maximă a sancțiunii normei incriminate, și anume pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani.

În privința dezacordului procurorului cu aplicarea de către prima instanță a suspendării condiționate a executării pedepsei sub formă de închisoare și cu menținerea acestei soluții de către instanța de apel, Colegiul penal lărgit menționează că în conformitate cu art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă

pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Deci, raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal are la origine convingerea că, corectarea și reeducarea condamnatului este posibilă fără a fi izolat de comunitate, familie și societate.

Această instituție juridică a fost instituită întru realizarea scopului pedepsei fără ca, condamnatul să fie izolat de societate, acesta fiind supus unui termen de încercare, fără executarea reală a pedepsei, evitându-se dezavantajele pe care le atrage după sine privațiunea de libertate: desprinderea condamnatului de familie și de modul de viață obișnuit și contactul cu infractorii recidiviști periculoși care îl pot antrena în continuare în noi activități criminale. De asemenea, un alt aspect important îl reprezintă economiile pe care statul le face în varianta neexecutării pedepsei în penitenciar.

În general, stabilirea duratei ori a quantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:

- împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite;
- starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită;
- natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii;
- motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit;
- natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului;
- conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal;
- nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Față de considerentele menționate, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel corect a evidențiat că dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate, prima instanță a ținut cont de toți factorii legali relevanți, raportându-i la circumstanțele concrete ale cauzei, și anume: gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, lipsa pretențiilor materiale ale victimei, persoana celui vinovat (inculpatul se caracterizează pozitiv la locul de trai, în familie are un comportament cuviincios și nu se află la evidența medicului narcolog și a celui psihiatru), lipsa circumstanțelor agravante, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și condițiile de viață ale familiei acestuia.

La fel, instanța de apel just a menționat că inculpatul anterior nu a fost condamnat, iar argumentul acuzării precum că inculpatul s-a aflat anterior în conflict cu legea nu poate fi reținut, deoarece prin sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 14 februarie 2018, a fost încetat procesul penal în privința inculpatului, intentat în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, din motivul împăcării părților.

În contextul circumstanțelor evidențiate, Colegiul penal lărgit consideră că este corectă concluzia instanțelor ierarhic inferioare privind aplicarea

prevederilor art. 90 Cod penal, întrucât în acest caz scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea reală a pedepsei sub formă de închisoare, deoarece din circumstanțele speței rezultă că inculpatul a înțeles pericolul social al infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că la suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate, prima instanță și cea de apel nu au comis erori de drept, deoarece la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal au fost respectate exigențele legii, iar argumentele recursului procurorului în acest sens sunt neîntemeiate.

Din considerentele expuse *supra*, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că recursul declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, urmează a fi respins ca inadmisibil, din motiv că este nefondat, decizia instanței de apel fiind legală, întemeiată și motivată.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta și de către avocatul Fediuc Valentin în numele inculpatului, cu menținerea deciziei Colegiului penal a Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2019, în cauza penală în privința lui Motricală Petru XXXXX.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **05 iunie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

judcători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor